1963

ORMAN KANUNUNA BAZI HÜKÜMLER EKLENMESİNE VE BU KANUNUN BİRİNCİ MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN [1]

Kanun Numarası : 4785
Kabul Tarihi : 9/7/1945
Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 13/7/1945 Sayı : 6056
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 3 Cilt : 26 Sayfa : 1314

Madde 1 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte varolan gerçek veya tüzel özel kişilere, vakıflara ve köy, belediye, özel idare kamu tüzel kişiliklerine ilişkin bütün ormanlar bu kanun gereğince devletleştirilmiştir. Bu ormanlar hiç bir işlem ve bildirime lüzum olmaksızın Devlete geçer.

Madde 2 – Aşağıda yazılı ormanlar birinci madde hükmü dışındadır.

A) Devlet ormanlarının veya bu kanunla devletleştirilen ormanların içinde veya bitişiğinde bulunmamak şartiyle 3116 sayılı Orman Kanunundaki ödevlere ve izinlere dayanılarak ekim veya dikim yoluyla emek harcanıp yetiştirilmiş ormanlar;

B) Sahipli fıstık çamı, palamut meşesi ve aşısız kestane ormanları;

C) Devlet ormanları ve bu kanunla devletleştirilen ormanların içinde olmıyan topraklarda ekim ve dikim yoluyla özel emekle yetiştirilmiş kavak, söğüt, kızılağaç, akasya, okaliptüs ve servi ormanları;

D) Devlet ormanlarına veya bu kanunla devletleştirilen ormanlara bitişik olmadığı ve çevresinin güzelliğini sağladığı Tarım Bakanlığınca belli edilecek olan köy, belediye, özel idare kamu tüzel kişiliklerine ilişkin ormanlar (layıkiyle korunup bakılmak şartiyle).

Devletleştirilme dışında bırakılan köy, belediye, özel idare kamu tüzel kişiliklerine ilişkin ormanların alanını her hangi bir suretle daraltmak, bunlar üzerinde her hangi bir temliki tasarrufta bulunmak ve bunları ayni haklarla takyit etmek veya arsa haline sokmak ve Tarım Bakanlığının izni olmadan içlerinde tesisler meydana getirmek ve her çeşit faydalanmalarda bulunmak yasaktır. Bu ormanlardan izinsiz olarak kesilen ağaçlar ve bunlardan imal edilen mallar ve çıkarılan her türlü ürünler, suçluları kim olursa olsun, doğrudan doğruya orman idaresince zorla alınır. Suçlular hakkında ayrıca 3116 sayılı Orman Kanunu hükümlerine göre kovuşturma yapılır. Kesimler sonucunda bu ormanlarda açılan boşlukları ilgilileri yeni ağaçlamalarla doldurmak zorundadırlar. Aksi halde bu ormanlar da devletleştirilir.

Madde 3 – (İptal: Ana. Mah. nin 23/6/1963 tarih ve E.: 1963/141, K.: 1964/50 sayılı kararı ile)

---

(1) 8/7/1937 tarih ve 3116 sayılı Orman Kanunu ile bununla ilgili 24/3/1950 tarih ve 5653 sayılı Kanun, 31/8/1956 tarih ve 6831 sayılı Orman Kanununun 117. maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; mezkür 3116 sayılı Kanunla ilgili olmalarına rağmen bu Kanun ile 24/3/1950 tarih ve 5658 sayılı kanun yürürlükten kaldırılmamış olduklarından külliyata alınmışlardır.

Madde 4 – Bu kanunun yürürlüğe girmesi tarihinden başlıyarak altı ay içinde ormanların bağlı bulundukları Devlet Orman İşletmesi Müdürlüklerinden yazı ile sahipleri istedikleri takdirde devletleştirilen ormanlardaki yapı ve tesislerini orman idaresi satın almak zorundadır. Bu yapı ve tesislerin satın alma karşılığına esas 1936 bütçe yılı bina vergisine matrah olan safi iratlarının on katıdır. Yapı ve tesislerin 1936 bütçe yılı bina vergisine matrah olan safi iradı bulunmadığı takdirde belirtilecek miktar beklenilmeksizin yapı ve tesislere orman idaresince elkonmakla beraber bu irat 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununun yetkilendirdiği komisyonlar tarafından çevresi içerisindeki en yakın benzeri yapı ve tesisler gözönünde tutularak belli edilir. Belli edilen irat usulen kesinleştikten sonra on katı satın alma karşılığı olur. Komisyon kararlarına karşı Hazine ve mülk sahibinin 3692 sayılı kanun hükümleri dairesinde itiraz hakları saklıdır. (1)

Madde 5 – Devletleştirilen ormanların sahipleri bu kanunun yürürlüğe girmesinden başlıyarak en geç bir yıl içinde ihticaca salih mülk edinme belgeleri ve vergi kayıtlariyle birlikte ve iş ilgililer arasında ihtilaflı bir durumda ise mahkemede incelenmekte olduğuna dair alacakları belgeleriyle ormanların bağlı bulundukları Devlet Orman İşletmesi Müdürlüğüne veya o yerin mülkiye üstüne başvurmak zorundadırlar.

Bir yıl içinde bu ödevi yerine getirmiyenler devletleştirilen ormanın karşılığını almak hakkını kaybederler.

Madde 6 – Beşinci maddede yazılı süre içinde yapılan başvurmalar üzerine Devlet Orman İşletmesi Müdürlüğü mülk edinme belgesiyle vergi kaydının ihticaca salih olup olmadığını ve devletleştirilen ormanın yerine uyup uymadığını ve kimin olduğunu belirttikten sonra işlemli kağıtları kesin olarak belli edilmiş karşılığı gösteren belge ile birlikte Tarım Bakanlığına yollar.

Tarım Bakanlığı gelen belgeleri inceliyerek onadıktan sonra mülk sahiplerine ödenmek üzere ödeme emriyle ödeneklerini ilgili işletme müdürlüğüne gönderir.

Başvurmaların sonucu, başvuranlara, dilekçelerinde yazılı adrese tebliğ edilir.

Bu işlemler ilgilinin başvurma tarihinden başlıyarak en geç bir yıl içinde bitirilir.

Madde 7 – Devletleştirilen ormanların karşılıkları, Tarım Bakanlığınca altıncı madde hükümlerine göre onandığı tarihten başlamak üzere altı yılda ve altı eşit taksitte ödenir.

Madde 8 – Tahakkuk etmiş olan parasını almak üzere bu kanunun yürürlüğe girmesinden başlıyarak beş yıl içinde mahalli mülkiye üstüne veya orman işletmesi müdürlüğüne başvurmıyanlar, haklarından vazgeçmiş sayılırlar. Böylece hakları düşenler yetkili yargı ve idare mercilerine giderek bir güna hak isteğinde bulunamazlar.

Madde 9 – Bu kanun hükümlerine göre devletleştirilen ormanlar üzerindeki irtifak, intifa hakları ve gayrimenkul mükellefiyetleri ve ipotekler kendiliğinden düşer.

Hak sahipleriyle mülk sahipleri arasında uyuşmazlık başgösterdiğinde mülk sahiplerine bu kanun hükümlerine göre ödenecek para, kime verileceği belli olunca hak sahibine ödenmek üzere Ziraat Bankasına yatırılır.

---

(1) Bu maddenin 2 nci cümlesinden başlayan ve yapı ve tesislerin karşılığını, 1936 bütçe yılı bina vergisine matrah olan safi iratları esas alarak düzenleyen hükümleri Anayasa Mahkemesinin 23/6/1963 tarih ve E. 1963/141 K.1964/50 sayılı kararıyla iptal edilmiştir.

Madde 10 – Devletleştirilen ormanların ve dördüncü madde gereğince alınan yapı ve tesislerin Hazine adına tapuya kayıt ve tescili için yapılacak her türlü işlemler ve verilecek tapu senetleri her türlü vergi, resim ve harçlardan ayrıklıdır.

Madde 11 – Devletleştirilen ormanların ve dördüncü madde gereğince alınan yapı ve tesislerin bu kanun hükümleri dairesinde ödenecek olan karşılığı için her yıl Orman Genel Müdürlüğü bütçesine gerekli ödenek konulur.

Madde 12 – (Mülga: 24/3/1950 - 5653/3 md.)

Madde 13 – 3116 sayılı Orman Kanununun elli dördüncü maddesiyle aynı kanunun otuz altıncı maddesine 3444 sayılı kanunun ikinci maddesiyle eklenen fıkranın üçüncü bendi kaldırılmıştır.

Ek Madde 1 – (3/6/1946 - 4914 sayılı Kanunun 1. maddesi hükmü olup ek maddeye çevrilerek teselsül için numaralandırılmıştır.) (1)

Devlet Orman İşletmeleri tarafından işletilecek ormanlarla bu işletmelerin döner sermayesine ilişkin işler Genel Muhasebe, Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunlarına bağlı olmayıp Bakanlar Kurulunca konacak esaslara ve ticari isterlere göre yürütülür.

Bu işletmelere ilişkin hesap dönemi, takvim yılıdır.

İşletmelerin merkezce yapılacak genel bilançosu ile her işletmeye ilişkin bilanço, kesin hesaplarla birlikte, yıl sonundan başlıyarak 7 ay içinde Sayıştaya verilir. Sayıştay incelemelerini bu işletmelerin mevzuatına ve hususiyetlerine ve ticari isterlere göre yapar.

Ek Madde 2 – (24/3/1950 - 5658 sayılı ek Kanunun 1 inci maddesi hükmü olup ek madde olarak numarası teselsül ettirilmiştir.)

9/7/1945 tarihli ve 4785 sayılı Kanunla Devletleştirilmiş ormanlardan; Devlet ormanları içinde olmıyan ve etrafı tarla, bağ, bahçe gibi kültür arazisi, özel orman, şehir, kasaba, köy merası ve Orman Kanunun birinci maddesine göre orman sayılmıyan yerlerle çevrili olmak şartiyle Devlet ormanlarından tamamen ayrılmış bulunan köy, belediye tüzelkişiliklerine ve gerçek kişilere ait ormanlar; sahipleri veya mirasçıları istedikleri takdirde geri verilir.

İade edilecek ormanlardan, Devletleştirme karşılığı ödenmemiş bulunanlar bir işleme tabi tutulmaksızın sahiplerine intikal eder ve müracaatları üzerine keyfiyet Orman İdaresince kendilerine yazılı olarak bildirilir.

Devletleştirme bedeli kısmen veya tamamen ödenmiş bulunan ormanların, bu bedel aynı miktar ve taksitlerle ödenmek üzere, yazı ile müracaatları halinde sahipleri adına tapuya tescili yapılır. Taksitler zamanında ödenmediği takdirde ormanın işletilmesine izin verilmez. Ormanın geri verilmesine mütaallik tescil muameleleri her türlü harç ve resimden muaftır.

Geri verilen ormanların hududu içindeki orman işletmeleri tarafından istihsal edilmiş ve henüz satılmamış orman mahsulleri, ormanın tescili sırasında sahiplerinin yazılı müracaatları üzerine bulundukları mevki ile miktar ve vasıfları tesbit edilerek hususi orman tarife bedeli ve hakiki istihsal masrafları peşin ödenmek şartiyle orman sahiplerine teslim edilir.

Geri verilen ormanlarda Devletleştirmeden doğan muamelelerle geri vermeden dolayı, orman sahipleriyle Devlet birbirleri aleyhine dava açamazlar.

Madde 14 – Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 15 – Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

---

(1) Bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanunun 81 inci maddesine ve 28/12/2004 tarihli ve 5277 sayılı 2005 Mali Yılı Bütçe Kanununun 37 nci maddesine bakınız.

4785 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN KANUNUN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRDIĞI HÜKÜMLERİ GÖSTERİR ÇİZELGE

Yürürlükten Kaldırılan Kanun veya Kanun Hükümleri	Yürürlükten Kaldıran Mevzuatın Tarihi	Sayısı	Maddesi
9/7/1985 tarih ve 4785 sayılı Kanunun 12 nci maddesi ile 13/6/1983 tarihli 3444 ve 3445 sayılı Kanunlar	24/3/1950	5653	3

4785 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR ÇİZELGE

Kanun No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi
4914	–	8/6/1946
5653	–	3/4/1950
5658	–	31/3/1950